

Ion Andreiță

Viață, drumuri,
litere...

OPERA OMNIA
PUBLICISTICĂ ȘI ESEU CONTEMPORAN

TIPO MOLDOVA

Ion Andreiță

Viață, drumuri, litere...

Colecția OPERA OMNIA
publicistică și eseu contemporan

Redactor: *Aurel Ștefanachi*

Coordonator serie: *Cassian Maria Spiridon*

Coperta: *Cristian Almășanu*

Fotografia autorului: *Valeriu Tanasoff*

ISBN 978-606-676-011-9

© Tipo Moldova

Editura TipoMoldova este recunoscută academic de Consiliul Național al Cercetării Științifice pentru domeniile filologie (PN-II-ACRED-ED-2012-0285) și istorie și studii culturale (PN-II-ACRED-ED-2012-0355).

Iași, 2013

Editura ***Tipo Moldova***,
E-mail: office@tipomoldova.ro

www.tipomoldova.ro

Ion Andreiță

Viață, drumuri, litere...

Ediție revăzută și adăugită

Colecția OPERA OMNIA
publicistică și eseu contemporan

TIPO MOLDOVA

Liei

CUPRINS

Clipe de viață.....	7
CITATE DIN MEMORIE	9
Lângă inimă, Patria	11
Troițele	12
Tricolorul	13
Grâul la români	15
Bună dimineața, pâine	17
Pământul pâinii, pământul vinului	18
Grâul lui Bărăitaru.....	20
O chiflă.....	22
Lemnul de rezonanță	23
Cum se vede țara la Români.....	24
Livedea, un sat cu arome de poezie	26
Pod peste Olt	28
Acar în Gara Adjud	30
Veniți, fraților!	32
Antimisul fiecărei școli	33
Muzeul Universității.....	35
Buna profesoară	37
Mai întâi, iarba	39
Gara unei mari iubiri	41
Ceasurile aluminiștilor slătineni.....	43
Muzeu pentru eternitate.....	45
Ultimul material	47
Baladă pentru strămoșii noștri tineri	48
Onor la Poet	49
Între două lumi	51
A spus-o Eminescu.....	53
Nășitul, în oglinzi paralele	55
Rugă pentru „servici ușor”	57
Despre Athos, în limba lui Brâncoveanu	59
Mitocănia în haine de gală	61
Vă mulțumesc, domnule profesor	63

VISUL DE AUR AL ROMÂNILOR 67

Eroii mor frumos	69
Pichetul de graniță 47	73
Locul unde ceasul bate mai presus de vreme	75
Întâia statuie a lui Cuza	77
Timp la puterea emoției	80
Visul de aur al românilor.....	83
Privind o fotografie	87
„Am simțit că m-am născut din nou”	89
„Drapele tricolore fluturând”	92
Sacra Tribalia	96
Limba „moldovenească” la Opera din Chișinău	97
Bade Pantelei, vino de-ți ia pământul!	98
„Nu-i vis la care jertfa să nu suie”	101

PENTRU CA ȚĂRANII SĂ NU MAI ARE PE CER 105

„S-a ridicat spre cer, din Hodivoaia”... ..	107
Focul de pe Valea Desnățuiului	109
Liniștea adusă cu tunul.....	111
„Când am aflat că mi-a ars casa...”	114
Cuvânt pentru urmași	116
Viața care nu încapă în muzeu	118
Pentru o gură de pâine, o gură de pleavă.....	121
O strachină de grâu.....	123
Oameni cu cuțitul la os.....	125
Pentru ca țărani să nu mai are pe cer.....	127
Pământul, dragoste nestinsă	128
Instantanee din satul natal	129
Și vacile se-mpușcă, nu-i așa?.....	132
Să-i moară capra?.....	134
Și viceversa	136
Oameni care nu pleacă, oameni care nu rămân	137

ÎN GRĂDINA LUI APOLLO 141

„Arcadele sparte” ale lui Radu Costinescu	143
Un poet al iubirii delicate	145
Planeta Micului Prinț.....	147
Ghici, ciupercă... cine-i?	148

Dintr-o durere, poezia	150
Literatură samizdat?	153
Perenitatea fabulei	154
Baladă pe valuri	155
Monolog din șaua Pegasului	156
Laurii exilului	157
Evreii români la vreme de război	158
„Roumanie, capitale... Paris”	160
San Marino – „mon amour”	163
Poezia – continuați de puneți întrebări	165
Cu pușca după noi înșine.....	168
Quo vadis, homine?.....	171
Vina de a fi.....	175
Nichita	177
Ucenicul lui Christos.....	180
Când ieșim din biblioteci	182
Paradoxurile culturii române.....	185
Un român fără țară	188
Cronica unei cărți așteptate	190
Tainele Planetei îngândurate	191
Dimitrie Cantemir și „mitul eternei reîntoarceri”	192
Trei evenimente culturale la Pitești.....	194
Eminescu – în patria lui Hugo.....	196
Deniile Eminesciene.....	197
J’accuse!.....	199
Ocna, după Zahei	201
Două doamne ale plasticii românești	203
Icoane și datini la români	204
Un artist al onoarei	205
Tinerețea unui muzeu	206
Goblenul veșnic tânăr.....	208
Redescoperirea candorii	209
Sculptorul Gheorghe D. Anghel.....	210
Solarul Spiru Vergulescu	214
Mai blând decât lumina lunii.....	216
Mă auzi, Nicolae Truță?.....	221
România văzută de un american.....	223
Orizonturile abstracte ale lui Dan Cioca	224
Plânge statuia lui Titulescu	226
Cartea – obiect de inspirație medievală.....	228
Între oglinzi paralele	232
Mărturie din Infern.....	235
La moartea unei reviste	240

„Duba din noapte”	241
Nevoia de monografii.....	243
Suferințele unui monument istoric	246
Catedrala de lumină.....	248
Un muzeu intră în legalitate	250
Despre Haos-Temniță-Exil.....	252
„Eu vin de departe”	254
Sexul ca parabolă	255
O nouă istorie a literaturii și culturii române vechi.....	256
Un scriitor uitat	257
Măiestria zborului	259
Madridul fără coridă.....	262
Poetul sub perfuzia melancoliei	265
Întru proslăvirea lui Eminescu	267
Din Țara Ikebanei.....	268
Cine este Mateiu Caragiale?.....	273
Spre un nou proletcultism?.....	275
La oglindă	279
Sub semnul Păsării Phoenix	281
Portretul artistului la maturitate	282

SCRISORI PE VECEA ADRESĂ 285

Ancestrala unitate.....	287
Cele patru puncte cardinale.....	289
Meditație la Mateiaș	291
Giurgiu	294
Pietrarii din Albești	296
Mărășești	299
Păuliș	303
Muscelul în plăci comemorative	307
Basoreliefuluri în bronzul timpului	309
Drumuri în Vrancea.....	313
Muzeul mineritului.....	315
Petroliștii de Bărăgan	318
Marinari la Otopeni	320
Lungul drum al arborilor	323
Un sat născut dintr-o iubire	325
În toamnă, amintirile	330
Casa de lângă inimă	334
Cărămizi de întemeiere	337
„Pe tata să-l mai vezi ai vrea”	341
Un sacrilegiu	344

Peregrini cu sensul statorniciei.....	346
Între Omar Kayam și Păstorel	349
A căzut Brâncuși, urmează Eminescu, se pregătește Enescu	351
Aprod la un proces celebru	353
Un episcop ortodox cu vocație: Prea Sfințitul Ioachim Băcăuanul.....	356
România – Km. 0	359
Prințul.....	362
Brigăzile de altădată.....	365
Calvarul Academiei Române	369
Urmele care ne cheamă	384

VITRALII..... 403

Tineri și subțiri, pe sub sărutul lunii.....	405
O întâmplare și tâlcul ei	407
O revistă născută din iubire de România.....	409
Sfințind locul, mângâind semenii.....	411
Fata cu căciuliță și cărucior.....	413
Omul-orchestră Vasile Căpățână.....	414
Pictură după dictare.....	417
Sinceritatea în expresie modernă	419
Un templu al artei: ARTMARK.....	421
De la „Madona cu ie” la „Beate Angelico” – și de aici, pe simezele Castelului Sant’ Angelo	425
„Soleil de l’Est” – un mecena contemporan.....	428
Ghergheful Parcelor	430
Sibiu: Eveniment plastic	434
La masă cu canibalii.....	435
Hanna Bota: Cum am scris „Ultimul canibal” ... și ce s-a mai întâmplat după aceea	438
Goncourt – un premiu literar de prestigiu	444
O carte pe buzunarul fiecăruia	447
Unic în presa franceză, unic în lume	449
Întoarcerea la matcă a lui Toma Caragiu	451
A doua Evă.....	453
Al doilea Adam	454
Pe o frunză de măslin	455
Un îndemn numit Horăscu	456
Zgripturoasa gheară rusă.....	458
SOS! – Salvați Catedrala Sfântul Iosif.....	460
Continentele sentimentale ale lui Pompiliu Manea.....	464
„Pro și contra Titulescu”	467
A cincea valiză	468

Penultimul țăran	470
Farmecul povestirii.....	471
Cum își alege Dumnezeu îngerii	473
Împovăratul de poezie	476
Un jurnal numit iubire	478
Ilustrate din Sinaia.....	480
Un teolog cu halat de medic	482
Monahul din mansardă.....	485
Ar fi împlinit 77 de ani	487
O idee moare-n fașă	489
O nouă floare în grădina sinologilor români	491
Însemnările unui preot de țară.....	493
Jurnalul unui suflet de poet	495
Povestiri cu sensul deplin.....	498
Ion Vlad, așteptat să se întoarcă acasă	500
Cincizeci de monologuri despre supraviețuire	503
Un posibil Nobel	507
Împăratul gol	510
Tănase redivivus	512
Nedreptățirea lui Eminescu	514
Vocea Poetului	516
„Azi, 15 ianuarie 2012”	519
De la Eminescu la Coșbuc.....	521
Eminescu, mereu Eminescu	523
 Ion Andreiță – scurt popas	 525
Pro memoria.....	528
 File de album	 539